

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0186/2010

7.6.2010

ДОКЛАД

относно разискванията на комисията по петиции през 2009 г.
(2009/2139(INI))

Комисия по петиции

Докладчик: Carlos José Iturgaiz Angulo

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ. **Error! Bookmark not defined.**

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ..... **Error! Bookmark not defined.**

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ **Error! Bookmark not defined.**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно разискванията на комисията по петиции през 2009 г.
(2009/2139(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно разискванията на комисията по петиции,
 - като взе предвид членове 24 и 227 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид членове 10 и 11 от Договора за Европейския съюз,
 - като взе предвид член 48 и член 202, параграф 8, от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по петиции (A7-0186/2010),
- А. като има предвид, че дейността на комисията по петиции през 2009 г. беше белязана от прехода от шестия към седмия парламентарен мандат, и че в състава на комисията имаше значителни промени, като две трети от членовете заседаваха за първи път,
- Б. като има предвид, че 2009 г. отбеляза края на мандата на Европейския омбудсман и комисията по петиции беше пряко ангажирана с изслушванията на кандидатите за поста,
- В. като има предвид, че Договорът от Лисабон влезе в сила на 1 декември 2009 г., като създаде необходимите предпоставки за повишаване на участието на гражданите в процеса на вземане на решения на равнище ЕС, в стремеж да се затвърди неговата легитимност и да се засили неговата отчетност,
- Г. като има предвид, че гражданите на ЕС се представляват пряко от Парламента и правото да отправят петиция, както е залегнало в Договора, им дава средства да се обръщат към своите представители винаги когато считат, че правата им са нарушени,
- Д. като има предвид, че влизането в сила на европейското законодателство има пряко въздействие върху гражданите, които са в най-добра позиция да оценят неговата ефективност и недостатъци и да сигнализират за оставащите пропуски, които е необходимо да бъдат запълнени, за да се гарантира придържане към целите на Съюза,

- Е. като има предвид, че европейските граждани, индивидуално или колективно, се обръщат към Парламента с искане за обезщетение, когато е нарушено европейското право,
- Ж. като има предвид, че Парламентът, чрез комисията по петиции, има задължение да разследва подобни въпроси и да полага максимални усилия, за да прекрати подобни нарушения на правото; като има предвид, че за да предложи на гражданите най-подходящото и бързо удовлетворение, комисията по петиции продължи да задълбочава сътрудничеството си с Комисията, с другите парламентарни комисии, с европейски органи, агенции и мрежи, както и с държавите-членки,
- З. като има предвид, че броят петиции, получени от Парламента през 2009 г., беше малко по-висок от този през 2008 г. (т.е. 1924 спрямо 1849) и че се потвърждава засилващата се тенденция за електронно отправяне на петиции (около 65% бяха получени под тази форма през 2009 г. спрямо 60% през 2008 г.),
- И. като има предвид, че броят на недопустимите петиции, получени през 2009 г., показва, че следва да се наблегне допълнително на по-доброто информирание на гражданите относно компетентността на Съюза и ролята на различните му институции,
- Й. като има предвид, че в много случаи, гражданите отправят петиция до Парламента относно решения, взети от компетентните административни или съдебни органи в държавите-членки, и като има предвид, че гражданите се нуждаят от механизми, чрез които да могат да призват националните органи към отчетност относно участието си както в европейския законодателен процес, така и в процеса на правоприлагане,
- К. като има предвид, че гражданите следва, по-специално, да бъдат осведомени, че – както призна Европейският омбудсман с решението от декември 2009 г., с което се приключва разглеждането на жалба 822/2009/BU срещу Комисията – завеждането на дела пред националните съдилища е част от процеса на прилагане на европейското законодателство в държавите-членки и комисията по петиции не може да разглежда въпроси, които са в процес на разглеждане от национален съд или да преразглежда резултата от тези процедури,
- Л. като има предвид, че Парламентът среща особено деликатен проблем, когато му бъде отправена петиция относно предполагаем пропуск на национална юрисдикция, която не е поискала преюдициално заключение от Съда на ЕС в нарушение на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и особено ако Европейската комисия не е използвала правомощията си в съответствие с член 258 за предприемане на действия срещу въпросната държава-членка,

- М. като има предвид, че процесът на отправяне на петиция – чрез механизма си на действие и тъй като правото на отправяне на петиция е гарантирано на всички граждани и на всички физически или юридически лица, които пребивават или имат седалище на територията на държава-членка на ЕС, съгласно Договора – се различава от останалите начини за получаване на удовлетворение, които са на разположение на гражданите на равнище ЕС, като внасянето на жалба до Европейския омбудсман или до Комисията,
- Н. като има предвид, че гражданите имат право на бърза и насочена към уреждане на спора правна защита и на високо ниво на прозрачност и яснота от страна на всички европейски институции, и като има предвид, че Парламентът многократно е отправял искания към Комисията да използва прерогативите си като пазител на Договора и да предприеме действия срещу нарушаването на европейското законодателство, за което сигнализират вносителите на петиции, особено когато въвеждането на законодателството на ЕС на национално равнище води до неговото нарушаване,
- О. като има предвид, че много петиции продължават да предизвикват загриженост по отношение на въвеждането в националното законодателство и прилагането на европейското законодателство в областта на вътрешния пазар и околната среда, и като взема предвид предишните призови, отправени от комисията по петиции към Комисията да гарантира, че са засилени проверките на прилагането на законодателството в тези области и че те са станали по-ефикасни,
- П. като има предвид, че, въпреки че Комисията може изцяло да провери съответствието с правото на ЕС едва когато националните органи вземат окончателно решение, е важно, особено във връзка с въпросите, отнасящи се до околната среда и всички случаи, при които отнасящите се до времето аспекти са особено важни, да се провери на ранен етап дали националните органи правилно прилагат всички съответни процедурни изисквания съгласно правото на ЕС и, при необходимост, да се проведе подробно проучване относно прилагането и въздействието на законодателството в сила, с цел да се получи изискваната информация,
- Р. като има предвид колко е важно да се предотвратят по-нататъшни безвъзвратни загуби на биологично разнообразие, особено в определените по „Натура 2000” територии, и ангажимента на държавите-членки да гарантират защитата на специалните защитени зони съгласно Директивата за хабитатите (92/43/ЕИО) и Директивата за птиците (79/409 ЕИО),
- С. като има предвид, че петициите подчертават въздействието на европейското законодателство върху ежедневието на гражданите на ЕС, и като признава необходимостта да се предприемат всички нужни мерки, за да се консолидира напредъкът, постигнат в засилването на правата на гражданите, които произтичат от правото на ЕС,

- Т. като има предвид, че в предишните доклади относно дейността си и в становището си относно контрола при прилагането на законодателството на Общността, комисията по петиции е поискала да бъде редовно информирана относно етапите, на които се намират процедурите за нарушения относно въпроси, засегнати и в петиции,
- У. като има предвид, че държавите-членки носят основно отговорността за правилното транспониране и прилагане на европейското законодателство, и като признава, че много от тях се оказват все по-ангажирани с работата на комисията по петиции през 2009 г.,
1. приветства плавния преход към новия парламентарен мандат и отбелязва, че голяма част от работата на комисията по петиции, за разлика от работата на други парламентарни комисии, беше прехвърлена към новия мандат, тъй като разглеждането на значителен брой петиции не беше довършено;
 2. приветства влизането в сила на Договора от Лисабон и изразява увереност, че Парламентът ще бъде тясно включен в развитието на новата гражданска инициатива, така че този инструмент да може пълноценно да постига целта си и да гарантира засилена прозрачност и отчетност в процеса на вземане на решения на равнище ЕС, като позволява на гражданите да отправят предложения за подобрения или допълнения към правото на ЕС;
 3. приветства Зелената книга относно Европейска гражданска инициатива¹, публикувана от Комисията в края на 2009 г., като първа стъпка в посока превръщане на идеята в практика;
 4. посочва, че Парламентът е получавал кампанийни петиции, подкрепени от повече от един милион подписа, и настоява на необходимостта да се гарантира, че гражданите са надлежно уведомени за разликата между този вид петиция и гражданската инициатива;
 5. припомня резолюцията си относно гражданската инициатива², по която комисията по петиции предостави становище; настоятелно призовава Комисията да установи обхватни правила за прилагане, които определят ясно ролите и задълженията на институциите, ангажирани с процесите на проучване и вземане на решения;
 6. приветства правно обвързващата сила, която получава Хартата на основните права с влизането в сила на Договора от Лисабон, и подчертава

¹ (COM(2009)622 окончателен) от 11.11.2009 г..

² Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2009 г. с искане към Комисията да представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на гражданската инициатива – P6_TA (2009)0389.

значението на Хартата за изясняването на основните права и за популяризирането им сред гражданите;

7. счита, че както Съюзът, така и неговите държави-членки са длъжни да гарантират, че основните права, включени в Хартата, се съблюдават надлежно, и изразява увереност, че Хартата ще помогне за развитието на концепцията за гражданство на Съюза;
8. изразява увереност, че ще бъдат предприети всички необходими процедурни стъпки, за да се гарантира, че институционалните аспекти на присъединяването на ЕС към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи ще бъдат бързо изяснени, и отбелязва намерението на комисията по петиции да даде своя принос в работата на Парламента по този въпрос;
9. припомня предишното си искане съответните служби на Парламента и Комисията да извършат пълен преглед на процедурите за правна защита, които могат да използват гражданите на ЕС, и подчертава необходимостта от продължаване на преговорите по изменението на Рамковото споразумение между Европейския парламент и Комисията с цел да бъдат изцяло взети предвид правата на гражданите на ЕС, най-вече по отношение на европейската гражданска инициатива;
10. приветства стъпките, предприети от Комисията за рационализиране на съществуващите служби за подпомагане на обществеността, с цел информиране на гражданите за техните права, произтичащи от правото на ЕС, и за средствата за правна защита, налични в случай на нарушение, прегрупирайки различните релевантни уебстраници (като например тези на SOLVIT и ECC-Net) под рубриката „*Вашиите права в ЕС*” на основния уебсайт на ЕС;
11. изтъква, че Парламентът многократно е призовавал Комисията да разработи система за ясно указване на различните механизми за подаване на жалба, които са на разположение на гражданите, и счита, че са необходими допълнителни мерки, като крайната цел е уебстраницата „*Вашиите права в ЕС*” да се превърне в лесна за използване онлайн система за обслужване на „едно гише”; очаква първите оценки за прилагането на Плана за действие 2008 г.³, които се чакат през 2010 г.;
12. припомня своята резолюция относно работата на Европейския омбудсман през 2008 г. и насърчава новия преизбран омбудсман да продължи да работи в посока засилване на отвореността и отчетността на европейската администрация и да гарантира, че решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близко до гражданите;

³ План за действие относно интегриран подход към предоставяне на услуги за подпомагане на граждани и предприятия във връзка с единния пазар – работен документ на службите на Комисията SEC (2008)1882.

13. препотвърждава решимостта си да подкрепи институцията на омбудсмана в усилията ѝ да повиши обществената осведоменост за своята работа и да идентифицира и да предприеме действия срещу случаи на лошо управление от страна на европейските институции; счита, че омбудсманът представлява ценен източник на информация в цялостния стремеж да се подобри европейската администрация;
14. отбелязва, че петициите, получени през 2009 г., 40 % от които са счестени за недопустими, продължават да се съсредоточават върху околната среда, основните права, правосъдието и вътрешния пазар; от географска гледна точка, повечето петиции се отнасят до Съюза като цяло, следвани от петициите за Германия, Испания, Италия и Румъния, което показва, че гражданите следят внимателно работата на Съюза и се обръщат към него с искане за предприемане на мерки;
15. признава значението на работата на вносителите на петиции и на комисията по петиции за опазването на околната среда на Съюза; приветства инициативата на комисията по петиции да възложи проучване относно прилагането на Директивата за хабитатите преди международната година на биологичното разнообразие и счита това за полезно средство при оценката на стратегията на ЕС в областта на биологичното разнообразие до този момент и изготвянето на нова стратегия;
16. отбелязва, че все повече и повече петиции подчертават проблемите, с които се сблъскват гражданите, които упражняват правото си на свободно движение; тези петиции се отнасят до прекалено дългия период от време за издаване от приемащите държави-членки на разрешения за пребиваване на членове на семейство, които са граждани на трета държава, и до трудностите при упражняването на изборителни права и при признаването на квалификации;
17. отново изразява предишните си призови към Комисията да внесе практически предложения за разширяване на защитата на потребителите срещу нелоялни търговски практики и по отношение на малките предприятия, както е изискал в резолюцията си относно заблуждаващата реклама от издателства на фирмени указатели⁴, тъй като комисията продължава да получава петиции от жертви на заблуждаваща реклама от издателства на фирмени указатели;
18. признава централната роля, която играе Комисията в работата на комисията по петиции, която продължава да разчита на нейното експертно мнение, когато оценява петициите, идентифицира нарушения на европейското законодателство и търси начини за правна защита, и признава усилията на Комисията да подобри като цяло времето си за

⁴ Резолюция на Европейския парламент от 16 декември 2008 г. относно заблуждаващата реклама от издателства на фирмени указатели ОВ С 45Е, 23.2.2010 г., стр. 17-22.

отговор на исканията за проучване, отправяни от комисията, така че съобщаваните от граждани случаи да могат да бъдат разрешавани възможно най-бързо;

19. насърчава Комисия да се намесва на ранен етап винаги когато петициите сигнализират за възможни вреди по отношение на специални защитени зони, като напомня на съответните национални органи техните ангажменти за опазване на целостта на териториите, включени в мрежата "Натура 2000" съгласно Директива 92/43/ЕИО (Директивата за местообитанията), и , когато е необходимо, като предприема превантивни мерки за гарантиране на спазването на европейското законодателство;
20. приветства новоизбраните членове на Комисията – и по-специално члена на Комисията, отговарящ за междуинституционалните отношения и администрацията – и изразява увереността си, че те ще осъществяват възможно най-тясно и ефективно сътрудничество с комисията по петиции и ще я зачитат като един от най-важните начини за комуникация между гражданите и европейските институции;
21. изразява съжаление, че Комисията трябва тепърва да разгледа многократните призови от страна на комисията по петиции за официално и редовно актуализиране на напредъка на процедурите за нарушение, свързани с отворени петиции; отбелязва, че месечното публикуване на решенията на Комисията относно процедури за нарушение – в съответствие с членове 258 и 260 от Договора – макар че е похвално от гледна точка на прозрачността, не представлява подходящ отговор на подобни искания;
22. счита, че да се проследяват процедурите за нарушение като се следят прессъобщенията на Комисията и се отнасят към определени петиции би било ненужна загуба на време и ресурси за комисията по петиции, особено в случая с хоризонталните нарушения, и отправя искане Европейската комисия да информира комисията по петиции относно всяко производство за установяване на нарушение от интерес за последната;
23. отново изразява надежда, че гражданите на ЕС следва да се възползват от същото равнище на прозрачност от страна на Комисията, независимо дали внасят официална жалба или отправят петиция до Парламента, и отново призовава Комисията да гарантира, че се отдава по-голямо внимание на процеса на разглеждане на петициите и на неговата роля за разкриването на нарушения на европейското законодателство, по отношение на които впоследствие са открити процедури за нарушение;
24. припомня, че в много случаи, петициите разкриват проблеми, свързани с транспонирането и прилагането на европейско законодателство и признава, че откриването на процедури за нарушение не осигурява

непременно на гражданите незабавно решение на техните проблеми, като се има предвид средната продължителност на подобни процедури;

25. приветства усилията на Комисията да развива алтернативни средства за насърчаване на по-доброто прилагане на европейското законодателство и положителното отношение на определени държави-членки, които предприемат необходимите стъпки, за да коригират нарушенията на ранен етап от процеса на прилагане;
26. приветства засиленото участие на държавите-членки в дейността на комисията по петиции и присъствието на техни представители на заседанията; счита, че подобно сътрудничество следва да бъде задълбочено, тъй като националните органи са основно отговорни за прилагането на европейското законодателство след като то е транспонирано в техния правен ред;
27. подчертава, че по-тесното сътрудничество с държавите-членки е изключително важно за работата на комисията по петиции; счита, че един от начините за постигане на това би могло бъде посредством засилване на сътрудничеството с националните парламенти, по-специално в контекста на Договора от Лисабон;
28. насърчава държавите-членки да са готови да проявяват повече прозрачност и проактивност при отговор на петициите, свързани с изпълнението и прилагането на европейското право;
29. счита, че, в светлината на Договора от Лисабон, комисията по петиции на ЕП следва да изгради по-близки работни отношения с комисии с подобни функции в националните и регионалните парламенти на държавите-членки, с цел да се насърчава взаимното разбиране на петиции по европейски въпроси и да се гарантира на гражданите най-бързият отговор на най-подходящото равнище;
30. обръща внимание на заключенията в своята резолюция относно въздействието на засиленото жилищно строителство в Испания и призовава испанските органи да продължат да предоставят оценки на взетите мерки, както са правили досега;
31. отбелязва нарастващия брой на вносителите на петиции, които се обръщат към Парламента с искане за правна защита по въпроси, които се извън компетентността на ЕС, като например изчисляването на обезщетенията за пенсиониране, въвеждането в сила на решения на национални съдилища и пасивността от страната на национални администрации; комисията по петиции направи всичко по силите си да пренасочи подобни оплаквания към компетентните национални органи;

32. счита, че въпреки че широката употреба на интернет следва да се насърчава, тъй като улеснява комуникацията с гражданите, следва да се намери решение, така че комисията да не бъде натоварвана с „не-петиции“; счита, че възможно решение може да се намери с преразглеждане на процеса на регистрация в Парламента, и насърчава отговорните служители да пренасочват съответните досиета към отдела за кореспонденция с гражданите, а не да ги внасят в комисията по петиции;
33. подчертава необходимостта да се продължи работата в посока увеличаване на прозрачността на администрирането на петициите: вътрешно, чрез постоянно подобряване на приложението за електронна петиция, което осигурява на членовете пряк достъп до досиетата на петициите, и външно, чрез установяване на лесен за използване, интерактивен портал за петиции, който ще даде възможност на Парламента да достига по-ефективно до гражданите и ще направи процедурите на гласуване в комисията и нейните отговорности по-ясни за обществеността;
34. насърчава създаването на портал, предоставящ многоетапен интерактивен модел за петиции, който може да информира гражданите относно това какво може да се постигне чрез отправяне на петиции към Парламента и какви са въпросите от неговата компетентност и може да включва връзки към алтернативни средства за търсене на правна защита на европейско и национално равнище; призовава за възможно най-подробно описание на отговорностите на Европейския съюз в различните области, за да се премахне всяка възможност за объркване между правомощията на Съюза и правомощията на държавите-членки;
35. отчита, че осъществяването на подобна инициатива няма да бъде безплатно, но настоятелно призовава съответните административни служби да работят с комисията по петиции, за да намерят най-подходящите решения, тъй като подобен портал ще бъде от първостепенно значение не само за подобряването на контакта между Парламента и гражданите на ЕС, но и за намаляването на броя на недопустимите петиции;
36. подчертава, че до намирането на задоволително решение на въпроса с ресурсите е необходимо незабавно подобряване на съществуващия уебсайт;
37. приветства приемането на новия Правилник за дейността на Парламента и преразглеждането на разпоредбите, свързани с администрирането на петициите; насърчава работата на Секретариата и представителите на политически групи по ревизиран наръчник за членовете на ЕП относно правилата и вътрешните процедури на комисията по петиции, тъй като подобен документ не само ще помогне на членовете при тяхната работа, но и допълнително ще увеличи прозрачността на процеса, свързан с петициите;

38. отново изразява призива си към съответните административни отдели да вземат необходимите мерки, за да създадат електронен регистър, чрез който гражданите могат да дадат или да оттеглят подкрепата си за дадена петиция, съгласно член 202;
39. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и доклада на комисията по петиции съответно на Съвета, Комисията, Европейския омбудсман, правителствата на държавите-членки, както и на техните комисии по петиции и национални омбудсмани или сходни компетентни органи.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Въведение

В началото на настоящия годишен доклад следва да се подчертае фактът, че 2009 г. не беше обикновена, а беше по-скоро една необикновена година, доминирана от европейските избори и влизането в сила на Договора от Лисабон. И ако въздействието на второто събитие върху работата на комисията вероятно ще бъде почувствано през следващите години, първото оказва значително влияние върху ежедневната ѝ дейност.

Комисията по петиции се различава от други парламентарни комисии по това, че нейният график на дейностите не е ориентиран спрямо законодателната програма на Комисията, а се определя от гражданите, упражняващи правото си да отправят петиции до Европейския парламент. 2009 г. отбеляза прехода от шестия към седмия парламентарен мандат; новите членове на комисията трябваше да се запознаят с цялостната ѝ работа. Въпреки значителния обем разгледани петиции в края на парламентарния мандат, много досиета бяха „пренесени“ в новия парламент. Поради тази причина членовете на комисията трябваше бързо да се запознаят с тях, тъй като продължаваше напливът на нови петиции. Следва да се отбележи, че процесът беше доста плавен и както предишният, така и настоящият състав на комисията положиха всички възможни усилия, за да гарантират, че вносителите на петициите ще бъдат най-малко засегнати от този преходен период. При все това се наложи отлагане на други аспекти на редовната дейност на комисията, като например посещенията с цел установяване на факти, до 2010 г.

На този фон докладът за 2009 г. има за цел да предложи обстойна картина на дейността на комисията през съответната година и в крайна сметка, да постигне по-добро разбиране за това какво означава процесът на подаване на петиции до Европейския парламент, възможните резултати от него, успешните примери и неговите граници.

Данни като броят на получените петиции, на петициите, чието разглеждане е приключило, или които се разглеждат от комисията, на заинтересованите страни или засегнатите теми представляват важен количествен инструмент при оценяването на работата на комисията. Включени са допълнителни аспекти от типа на отношенията с други европейски институции, национални или регионални органи или институционалните промени с пряко въздействие върху дейността на комисията, които допълват цялостния образ.

И накрая, но не на последно място, докладът разглежда постигнатия напредък при изпълнението на предишните препоръки, насочени към подобряване на работата на комисията, и изтъква някои от най-големите предизвикателства, които предстоят в светлината на влизането в сила на Договора от Лисабон.

Отправляне на петиции до Парламента – основно право, определено в член 227 от Договора за функционирането на Европейския съюз (предишен член 194)

Влизането в сила на Договора от Лисабон отново потвърди правото на отправяне на петиция до Европейския парламент като основополагащ елемент на европейското гражданство. Член 227 от новия Договор (предишен член 194) предвижда, че гражданите на ЕС или пребиваващите на територията на Съюза, физически или юридически лица, индивидуално или съвместно, или съвместно с други граждани или лица, имат право да отправят петиции до Европейския парламент по въпроси, които се отнасят до сферите на дейност на ЕС.

Самата формулировка на настоящия член предлага обстойна картина на това какво представлява процесът на отправяне на петиции до Европейския парламент – средство, оправомощаващо гражданите да отнасят до Парламента своите тревоги във връзка с въздействието на различните политики и законодателство на ЕС върху ежедневието им живот. Годишните данни показват, че повечето граждани се обръщат към Парламента с молба за съдействие по въпроси, свързани с околната среда, основните права, правосъдието, вътрешния пазар и т.н. Други правят усилия гласът им да бъде чуто, като дават предложения относно развитието на европейските политики. И накрая, но не на последно място, необходимо е да се отчете подобаващо броят на гражданите, които се оплакват пред Европейския парламент, за да оспорят решения, взети от националните органи. В повечето от тези петиции се твърди, че европейското законодателство няма да бъде приложено правилно, а в някои има оплаквания относно решения на националните съдилища или относно липса на прилагане на административно равнище, или пък Европейския парламент няма поле за действие, тъй като такива въпроси попадат извън обхвата на правомощията на Съюза.

Според данните през 2009 г. Европейският парламент е получил 1 924 петиции, което представлява малък ръст в сравнение с 2008 г., когато техният брой е бил 1 849. Може да се каже също така, че подобна малка разлика показва определена стагнация след постоянния темп на увеличаване на броя на петициите, отчетен след разширяването на ЕС през 2004 г. и 2007 г.

Около 46% от получените петиции през 2009 г. бяха обявени за допустими – процент, почти идентичен с отчетения през 2008 г. 655 от 688-те петиции, считани за допустими, бяха предадени за сведение на Европейската комисия. Трябва да се подчертае, че последната изпрати близо 300 съобщения, отнасящи се до регистрираните през 2009 г. петиции. Що се отнася до петициите, обявени за недопустими, положението е много сходно с това през предходната година (812 в сравнение с 818). Тъй като процентът на недопустимите петиции остава сравнително висок (повече от половината получени петиции), е ясно, че следва да се увеличат усилията за прилагане на предишните и настоящите препоръки,

насочени към по-доброто осведомяване на гражданите относно областите на компетентност на ЕС.

<i>Решение относно приемането на петицията</i>	<i>Брой на петициите</i>	<i>%</i>	<i>Брой на петициите</i>	<i>%</i>
	<i>2009</i>		<i>2008</i>	
<i>Допустими</i>	<i>688</i>	<i>45.9</i>	<i>708</i>	<i>46.4</i>
<i>Недопустими</i>	<i>812</i>	<i>54.1</i>	<i>818</i>	<i>53.6</i>
<i>Допустими и приключени</i>	<i>420</i>	<i>Няма данни</i>	<i>354</i>	<i>Няма данни</i>
<i>Петиции, изпратени на ЕК за становище</i>	<i>655</i>	<i>Няма данни</i>	<i>729</i>	<i>Няма данни</i>
<i>Петиции, изпратени за становище на други органи</i>	<i>33</i>	<i>Няма данни</i>	<i>53</i>	<i>Няма данни</i>
<i>Петиции, изпратени за сведения на други органи</i>	<i>207</i>	<i>Няма данни</i>	<i>207</i>	<i>Няма данни</i>
<i>Нерегистрирани</i>	<i>4</i>	<i>Няма данни</i>	<i>6</i>	<i>Няма данни</i>

Следва също така да бъде отбелязано, че разглеждането на приблизително 2/3 от петициите през 2009 г., т.е. на 1 232 петиции беше приключено на ранен етап от процедурата, било защото бяха счетени за недопустими, или защото, макар и допустими, разглеждането им приключи незабавно след предоставянето на вносителите на информация относно повдигнатите въпроси, или след пренасочването им към други парламентарни комисии, в чиито области на компетентност влизат тези въпроси. При все това данните от 2009 г. и от 2008 г. са сравними, както може да се забележи от следващите данни.

2009		
Решение относно приемането	Брой на петициите	Процент
Допустими	1,062	56.3
Недопустими	818	43.4
Нерегистрирани	6	0.3



- Admissible
- Inadmissible
- Not recorded

2008		
Решение относно приемането	Брой на петициите	Процент
Допустими	1,108	57.6
Недопустими	812	42.2
Нерегистрирани	4	0.2



Като се има предвид този контекст, следва да бъде напоменено, че членовете на комисията постоянно привличаха вниманието към т.нар. непетиции (документи, които не могат да се считат за петиции), изтъквайки аргумента, че обработването им отнема ненужно много време. Макар че няма определение за *непетиция*, следва да се направи ясно разграничение между подобни подадени документи и петициите, които се считат за недопустими, тъй като попадат извън обхвата на областите на компетентност на ЕС. Обикновено непетицията може да бъде описана като кратко лично изявление или коментар относно политиките на ЕС или начина, по който те се развиват.

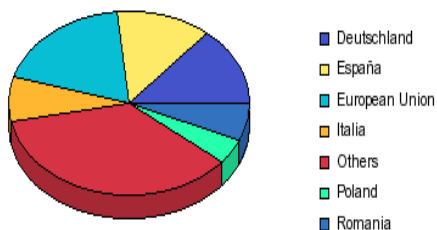
По тази причина на уебстраницата на Европейския парламент, посветена на *Петициите*, е ясно посочено, че исканията за информация не се разглеждат от комисията по петиции, нито общи коментари по политиката на ЕС. Освен това гражданите са уведомени, че петиции, съдържащи обиден език или петиции, чието съдържание е неуместно, не се проучват от комисията, нито им се дава отговор. Следователно може само да се заключи, че комисията следва допълнително да наблегне на по-доброто разясняване на гражданите какво означава отправянето на петиция до Европейския парламент и на подобряването на процеса на регистрация в рамките на Европейския парламент.

В сравнение с 2008 г., има малко промени в челната група на заинтересованите страни: следователно Европейският съюз като цяло продължава да е на първо място, следван от Германия, Испания, Италия и Румъния (последните две са си разменили местата в сравнение с 2008 г.). Изненадващо Малта е в дъното на таблицата, след Словения и Латвия, тъй като са внесени само девет петиции, касаещи тази страна, в сравнение с двадесет и една, получени миналата година.

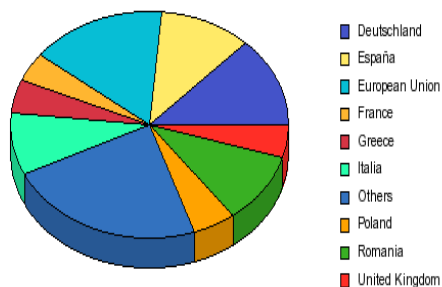
2009		
Заинтересова на страна	Брой на петициите	%
Европейски	403	18.6

съюз		
Германия	298	13.8
Испания	279	12.9
Италия	176	8.1
Румъния	143	6.6

Полша	100	4.6
Други	764	35.3



2008		
Заинтересована страна	Брой на петициите	%
Европейски съюз	330	15.9
Германия	265	12.8
Испания	226	10.9
Румъния	207	10.0
Италия	184	8.9
Полша	105	5.1
Обединено кралство	99	4.8
Гърция	97	4.7
Франция	86	4.1

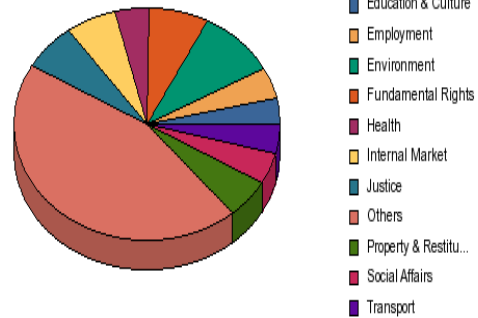


Както вече беше споменато околната среда остава основната област, към която е насочена загрижеността на вносителите на петиции, следвана от основните права, правосъдието и вътрешния пазар, докато броят на петициите, свързани с реституцията на имущество, намаля през 2008 г.

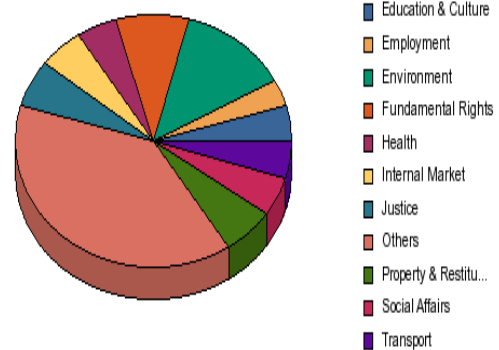
2009		
Теми	Брой на петициите	Процент
Околна среда	228	9.7
Основни права	164	7.0

Правосъдие	159	6.8
Вътрешен пазар	142	6.0
Реституция на имущество	133	5.6
Заетост	105	4.5
Здравеопазване	104	4.4

Транспорт	101	4.3
Социални въпроси	93	4.0
Образование и култура	82	3.5
Други	1,043	44.3



2008		
Теми	Брой на петициите	Процент
Околна среда	311	12.8
Основни права	208	8.6
Реституция на имущество	149	6.1
Правосъдие	147	6.1
Вътрешен пазар	130	5.4
Социални въпроси	118	4.9
Транспорт	117	4.8
Здравеопазване	116	4.8
Образование и култура	105	4.3
Заетост	89	3.7
Други	938	38.6



Фактът, че околната среда е постоянен източник на загриженост от страна на европейските граждани не представлява изненада. Европейското законодателство в тази област е изградено в духа на принципа на субсидиарност

и разграничителната линия между областите на компетентност на равнище ЕС и на национално равнище не винаги е ясна на гражданите, които се обръщат към Парламента за помощ, винаги когато почувстват, че регионалните или националните органи не ги чуват. В този контекст, комисията приветства Съобщението на Комисията относно прилагането на европейското право в областта на околната среда (COM (2008)0773) като първа стъпка към осигуряването на по-добри проверки на прилагането на законодателството в тази област.⁵

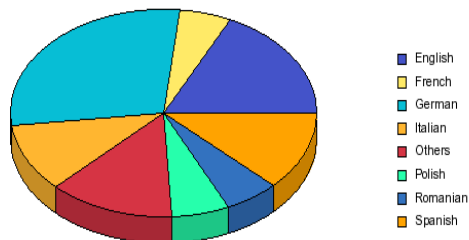
Що се отнася до основните права, следва да се прави разлика между петициите, в които се съдържат твърдения за предполагаема съдебна грешка, неизпълняване на решения на национален съд или нарушаване на правото на правосъдие и справедлив процес на национално равнище от една страна и петиции, съдържащи настояване за защита на правата, гарантирани съгласно европейското законодателство и юриспруденция на вътрешния пазар, от друга страна.

През 2009 г. комисията одобри работния документ, изготвен от Diana Wallis относно съобщението на ЕК: Пространство на свобода, сигурност и правосъдие за гражданите – т.нар. „Стокхолмска програма“. Документът очертава редица проблемни аспекти, разкрити от вносителите на петиции, сред които са трудностите, които срещат членове на семейство, които са граждани на трета държава, при получаването на документи за пребиваване в държавата, в която пребивават (особено в Обединеното кралство), различни тълкувания на Директива 2004/38 на ЕК, дотолкова доколкото се засягат критериите за получаване на статут на постоянно пребиваващо лице, проблеми, на които се натъкват вносителите на петиции при упражняването на изборителните си права или при признаването на своите професионални квалификации. В няколко случая комисията препоръчва на вносителите на петиции да използват SOLVIT, неформален механизъм, който може да предостави ефективни решения при спазването на строги срокове. Следва да се подчертае, че ограниченията, свързани с защитата на личните данни пречи на комисията сама да препраща петициите към SOLVIT и съответно може само да посъветва вносителя на петиция в тази посока. Следователно зависи от вносителя на петицията дали да използва този механизъм и дали да съобщи на комисията изхода от неговите или нейните евентуални постъпки пред SOLVIT.

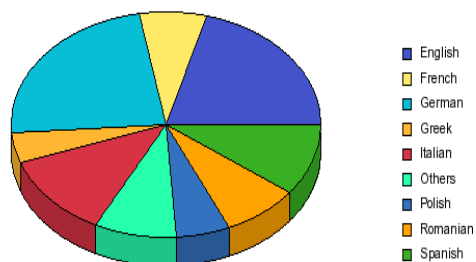
Малки промени могат да се видят и в подреждането на петициите по език: ако през 2009 г, както и през 2008 г. немски и английски език са двата основни езика, използвани от вносителите на петиции, има смяна на местата между италиански и испански. Словенският, малтийският и естонският са последни в списъка.

⁵ Становище на комисията по петиции относно годишния доклад на Комисията за мониторинга на прилагането на общностното право (2007 г.) (2008/2337(INI) , докладчик Diana Wallis (31.03.2009 г.)

2009		
Език	Брой на петициите	Процент
Немски	548	28.5
Английски	343	17.8
Испански	237	12.3
Италиански	203	10.6
Полски	116	6.0
Румънски	110	5.7
Френски	107	5.6
Други	260	13.5

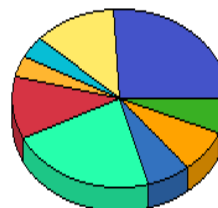


2008		
Език	Брой на петициите	Процент
Немски	437	23.2
Английски	395	20.9
Италиански	222	11.8
Испански	193	10.2
Румънски	155	8.2
Френски	131	6.9
Полски	101	5.4
Гръцки	87	4.6
Други	165	8.7



По признак националност, германците остават най-активните вносители на петиции, следвани от испанци и италианци (според настоящите статистически данни испанци и италианци са си разменили местата в сравнение с 2008 г.) Като румънци, поляци и британци се подреждат на следващите места. На последно място са чешките, естонските и люксембургските граждани, които заедно са подали единадесет петиции през 2009 г.

2009		
Основна националност на вносителя на петиция	Брой на петициите	Процент
Германия	496	25.8
Испания	237	12.3
Италия	219	11.4
Румъния	150	7.8
Полша	131	6.8
Обединено кралство	121	6.3
Франция	79	4.1
Гърция	78	4.1
Други	414	21.5



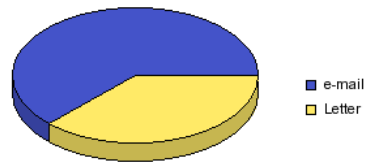
2008		
Основна националност на вносителя на петиция	Брой на петициите	Процент
Германия	412	21.8
Италия	245	12.9
Испания	197	10.4
Румъния	189	10.0
Обединено кралство	144	7.6
Полша	112	5.9
Гърция	102	5.4
Франция	91	4.8

Други	400	21.1
-------	-----	------

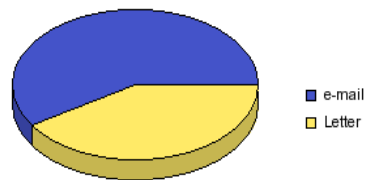


Що се отнася до формата на петициите, можем да говорим за потвърждаване на тенденцията: вносителите на петиции са по-склонни да отправят петициите си като използват интернет формуляр, отколкото традиционния формат – писмо (62,6% от получените през 2009 г. петиции са изпратени по имейл, спрямо 59,2% през 2008 г.).

2009		
Формат на петицията	Брой на петициите	%
имейл	1,204	62.6
Писмо	720	37.4



2008		
Формат на петицията	Брой на петициите	%
имейл	1,117	59.2
Писмо	769	40.8



Макар че статистическите данни са полезен инструмент за оценка на дейността на комисията на годишна база, те следва въпреки това да се възприемат внимателно, тъй като няколко неща е вероятно да повлияят на резултатите като цяло – т.е. петициите могат да се отнасят до една или няколко области, една или няколко страни; те могат да бъдат отправени от отделни лица или организации и в някои случаи могат да са под формата на кампании с голям брой придружаващи подписи; в допълнение вносителите на петиции могат да предпочетат да внесат документите на родния си език или на който и да е друг официален език на Съюза.

Независимо от това, статистическите данни доказват, че заключенията от предходните годишни доклади остават валидни. Съответно, както вече беше споменато, повечето от вносителите на петиции, които са обявени за недопустими показват, че продължава да има объркване относно европейските и националните области на компетентност, институциите на ЕС и институциите на Съвета на Европа и по-специално Съда по правата на човека. Следователно предишните призови за засилване на усилията, целящи по-добро информиране на гражданите за целите на процеса на подаване на петиция и какво може да се постигне когато се отправя петиция до Парламента, са както винаги актуални.

Един от начините, които следва да се проучат може да бъде подобряването на уебстраницата, посветена на *Петициите* на портала на Европейския парламент, така че гражданите, които отправят петиции да получават онлайн цялата необходима информация относно компетентностите на Парламента, оценката на петициите, работата на комисията и възможностите за по-бързо получаване на обезщетение чрез използването на други налични мрежи на равнище ЕС или на национално равнище (SOLVIT, Европейската потребителска мрежа, Европейския омбудсман, националните омбудсмани или националните парламентарни комисии по петиции).

Предходните доклади призоваваха за ясно указване на различните механизми за подаване на оплакване, които са на разположение на гражданите на равнище ЕС като се създаде обслужване на “едно гише”, което може да предостави насоки на гражданите при търсенето на решения, свързани с предполагаеми нарушения на техните права. Това продължава да бъде много важна цел, която да бъде постигната. Инициативата на Европейската комисия да прегрупира формалните и неформалните механизми за подаване на оплакване на страницата *Вашият права* на уебсайтът europa.eu е значима стъпка напред. Но, следва да се прави ясна разлика между формалните механизми (оплаквания до ЕК, петиции до Парламента, жалби до Европейския омбудсман) и неформалните (Solvit, Европейската мрежа на потребителски центрове (ECC-net), и др.). Може да се разработи по-интерактивен уебсайт, който да позволи на гражданите да получават информацията, която им е необходима, преди да решат да се обърнат към една или друга институция, да използват един или друг механизъм.

Отношения с Комисията

Европейската комисия остана естественият партньор на комисията при разглеждането на петиции, тъй като членовете разчитат на експертното мнение на нейните служби при проучването на въпросите, поставени в петициите. Тъй като работните отношения между двете институции постоянно се подобряват, комисията продължава да настоява Комисията да подобри сроковете за отговор на исканията за проучване. Специален аспект, който следва да бъде разгледан от двете страни е начинът, по който Комисията информира комисията по петиции за напредъка на процедурите за нарушения, пряко свързани с петиции.

Макар че Комисията твърди, че решенията ѝ относно нарушенията се публикуват ежемесечно, следва да се отбележи, че те се публикуват от етапа на мотивираното становище, с изключение на случаите на неспазване на решения на Съда, когато публикуването започва от етапа на уведомителното писмо, освен ако Комисията не реши друго. Като има предвид броя на случаите и фактът, че ритъма на напредък на дадено досие е трудно да се предвиди и че няма търсачка, която да позволява намирането на специфично нарушение, ежемесечният мониторинг на тази база данни би означавал ненужно пилене на човешки ресурси и на време. Съответно следва да бъдат предприети допълнителни мерки, така че Комисията автоматично да уведомява комисията за всеки напредък, свързан с нарушенията, релевантни за петициите.

Отношения с Европейския омбудсман изслушвания на кандидатите за поста

Един от основните приоритети на комисията през 2009 г. беше организирането на изслушвания за кандидатите за поста Европейски омбудсман. Членовете, много от които бяха нови в комисията и дори в Парламента, успешно изпълниха задълженията си.

Заслужава да се отбележи, че първият доклад, приет от новата комисия се отнасяше до дейността на Европейския омбудсман⁶ през 2008 г. В него се подчертава, че ролята на омбудсмана за защитата на интересите на гражданите на ЕС пред институциите и органите на Европейския съюз се е развила през 14-те години, откакто е създаден поста, особено поради независимостта на самата институция и на демократичния контрол, упражняван от Европейския парламент върху прозрачността на работата на омбудсмана.

Членовете подчертаха убеждението си, че ролята на омбудсмана се състои в засилване на отвореността и отчетността в процесите на вземане на решение и администриране на Европейския съюз, следователно в съществения принос за постигането на Съюз, в който “решенията се вземат при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост и възможно най-близко до гражданите”.⁷ Те призоваха омбудсмана да продължи усилията си в посока повишаване на

⁶ Доклад относно годишния доклад за дейностите на Европейския омбудсман през 2008 г. (2009/2088(INI)) от Chrysoula Paliadeli (A7/0020/2009).

⁷ Дял I, член 1, параграф 2 от Договора за функционирането на Съюза (C115/ 09.05.2008 г., стр .0016).

осведомеността за своята работа и ефективно да популяризира дейността си.

Заклучения

Ако 2009 г. беше година на преход, 2010 г. дава заявка да бъде година, изпълнена с предизвикателства за комисията. Комисията следва да представи проект за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно гражданската инициатива и комисията по петиции ще даде становище към доклада, който предстои да бъде изготвен от комисията по конституционни въпроси. Освен това влизането в сила на Договора от Лисабон означава, че Хартата на основните права става правно обвързваща. На този етап е трудно да се предвиди какво въздействие ще окаже тя върху дейността на комисията, но основните права са една от темите, с които вносителите на петиции постоянно се обръщат към комисията. В обозримо бъдеще вероятно ще са необходими допълнителни разяснения относно прилагането на Хартата.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Заинтересовани страни	Брой петиции	
	2009	2008
Европейски съюз	403	330
Държави-членки на ЕС	1,630	1,647
Германия	298	265
Испания	279	226
Италия	176	184
Румъния	143	207
Полша	100	105
Обединено кралство	83	99
Гърция	74	97
Франция	73	86
България	56	65
Ирландия	37	58
Португалия	37	24
Нидерландия	35	24
Австрия	34	20
Белгия	30	32
Унгария	25	18
Финландия	20	36
Словакия	19	9
Швеция	17	12
Дания	14	6
Литва	14	7
Кипър	13	9
Чешка република	13	15
Словения	12	7
Латвия	11	7
Малта	9	21
Естония	4	2
Люксембург	4	6

Език на петицията	Брой на петициите	
	2009	2008
Немски	548	437
Английски	343	395
Испански	237	193
Италиански	203	222
Полски	116	101
Румънски	110	155
Френски	107	131
Гръцки	61	87
Нидерландски	46	33
Български	37	31
Португалски	27	26
Фински	19	35
Унгарски	16	15
Словашки	11	5
Датски	9	4
Шведски	8	6
Латвийски	7	2
Литовски	7	2
Чешки	4	3
Словенски	4	2
Малтийски	2	0
Естонски	1	1
Текстове на смесен език	1	0
Неопределен	0	0
Общо	1,924	1,886

Основна националност на вносителя на петиция националност	Брой петиции	
	2009	2008
Държави-членки на ЕС	1,879	1,845
Германия	496	412
Испания	237	197
Италия	219	245
Румъния	150	189
Полша	131	112
Обединено кралство	121	144
Франция	79	91
Гърция	78	102
България	54	60
Нидерландия	44	33
Австрия	38	21
Португалия	32	25
Ирландия	31	59
Белгия	27	31
Финландия	26	40
Унгария	17	20
Словакия	14	8
Дания	13	5
Швеция	13	10
Латвия	11	5
Малта	11	16
Словения	10	5
Кипър	8	1
Литва	8	5
Чешка република	6	6
Естония	3	1
Люксембург	2	2

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	1.6.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 20 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Margrete Auken, Elena Bănescu, Victor Boștinaru, Simon Busuttil, Michael Cashman, Bairbre de Brún, Pascale Gruny, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Mariya Nedelcheva, Nikolaos Salavrakos, Angelika Werthmann, Tatjana Ždanoka
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Pablo Arias Echeverría, Kinga Göncz, Marian Harkin, Axel Voss
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Enrique Guerrero Salom, Andres Perello Rodriguez